

САНА ОЛОХ

СССР ЧУРАЛЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭНИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Х а н ы а т

1931 сая алтынны
ыттан үзхсэд

№ 39 (4873)

1976 оыл. Сэттинньи 20 күнэ
СУБУОТА

Сыныпта
2 кәрті

ДОБОРДУУ ҮЯЛДЫТТААНЫН ТҮМҮКТЭННЭ

Белградка мыйтылтыбыт советскай.югославскай кэсэтиннилэр түмүктэинилэр. Урун Дыбарыаска советскай.югославскай Коммуни.веда илии бутанна.

Коммунистический илгин баттаатлыг: ССКП КК
Генеральный секретарь Л. И. Брежнев уонга
ЮСФР президенти, Югославия коммуниста-
рын Союзун председатели И. Броз Тито.

Композицкеда илин батдааһыгга ССРС
уонна ЮСФР партийнай уонна государствен-
най деятеллэрэ сырыттылар.

Сэтгэний 15 хүнүгэр ССРП-КК Генераль-
най секретара табаарыс Л. И. Брежневкэ

ЮСФР-президент, Югославия Маршала И. Броз Тито ЮСФР үрдүкү байланыш нагарадыгын — Көңүл орденин тугтарда. Табаа-рыстар И. Броз Тито уонка Л. И. Брежнев хардарыта тыл эттилер.

Сотинина 17 күнүгөр ССКП КК Генераль-
ный секретаря табаары Л. И. Брежнев Бел-
градтан дойдутугар барда. ЮСФР салыаач-
чылары. Белград олохтоохторо күндү маңды-
ты истинник уруйдаан айхаллаан агаардылар.
Ити күн табаары Л. И. Брежнев Москва.
50 эргилээн кэлде.

CCTA.

РОССИЯ КИРБИИЛЭРЭ

РСФСР Верховнай Советын төрдүс сессията

МОСКВА. ССТА. Сэтгүүлч 18
сүүнүгэр Кремль Улахан Диб-
ааныгэр РОФСР төхсүс ын-
рыллаах Верховнай Советын төр-
үс сөөснэтэ үлэтин сагалалта.

Депутаттар уюна мэлдьыттар табырыштар Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, Ф. Д. Нуланов, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорнай, Г. В. Романов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соловцов, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, К. Ф. Катушев, К. У. Черненко, Я. П. Рябов президиумта кириилэрин ытык дохсуу наһаанын көрүстүлэр.

Депутаттар сессия хүнээри
бошпуурастарын бигэргэтиллэр.
Огно 1976—1980 сылаарга
РСФСР нуруутун хайаабыстыба-
тан сайминнарыы бизс сыллаах
Государственный бызанын, 1977
сылга РСФСР Государственный
бызанын уонна бюджетын тубу-
лан, ону сэрэ 1975 сылга РСФСР
Государственный бюджетын туо-
луутун, РСФСР Верховный Сове-
тын Президиумун Ыйаахтарын
бигэргэтии туастарынан, онто
да атын бошпуурастар кылэри-
ниһиһилэр.

«1976—1980 сылларга РСФСР норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы биэс сыллаах Государственной былаанын үөнэ 1977 сылга РСФСР Государственной былаанын туйунама»

Латвийской ССР-ба сүеһү ин-
тинин промышленной торүки
нилэрингэ ахсаабат болонто
ууруллар. Рига оройонугар «Си-
гулда» научнай-спытнай хаһа-
йыстыбатыгар 1000 сүеһүгэ
иллаан «Юбазки» дизн үүт бөдө
комплексэ үлэһэ киллэриллэнэ.
Манна бары технологическай
греджестар механизацияланылар.
Карусаль типтаах ыыр аппарат-
тар биир ыанныынсыт 200-тэн
тахса ынабы ыырын хааччыйла-
лар.

СНИМОНКА: ынабы ыр саа-
лэба.

У. ПУЖЕ фотота.

ССТА фотехронингта.

дакылааты РСФСР Министрларын Советын Председателин солбу-
лааччы, РСФСР Госпланын пред-
седатель депутат Н. И. Масленни-
ков өтөрдө.

Кодүүхү урдатынга, научнай-технической прогресы түргэтатынга, үзө өгөрсөн таазаарымт үүнүүтүгэр, норуот ханаайыстабатын бари салаа үлэлэрингэр хаачыстыбаны түсүрүмүз олдууран ГСФСР экономикага пропорциялаахтык үөнөз бишр тэгник сайдымтын субу ылылар бизе сыйлаах былаан хаачыыйаа, — диятэ дакылаатчыт. Ити общественнай производство үүнүүтүн урдук тэгимин хаачыыйаара. Бизе сыйла национальнай дохуот 32,8 бырымнаан улаатымаа.

Промышленный производство каэмфиз 36 бырыфман үрдүрө, ол ичинде туттуу средстволарын өгөрүү («А» групп) — 38 бырыфман. Сылалары орто аадымга таһаардахха тын хааадымты быттын валовой борадуускуйата 16 бырыфман улаатыра.

Бүгд сумда нийлэмжээр биш
хүнхитгэр тусхарианг реальный
дохуот 23 биригхын улаатла.
Рабочайдар уонна сулууснаах-
тар ийдаагы орто хамнастара 18
биригхын улаатла уонна 178
солкуобайга тэжэнэһизэ. Колхоз-
таахтар общественнай хаһал-
быстыбаттан ылар дохуоттара
25,3 биригхын улаатлара. 1980
сумда туттуу общественнай фон-
датыгтан нийлэмжээр өсөбүдү-

лар төлөбүрдэр уонна чэпчэтин-
лэр 15,7 миллиард солкуобайы-
нн улаатыахтара.

Самд патицлагаа тутуу киан-
нин ялгаварлаа. РСФСР тер-
риториатыг 311 мөдүйүн
квадратный метр нэвнэх олорор
дыкатер тутулуохтара, ол эбэ-
гэр 32 мөдүйүн илнн олорор
усулуубуйатын тунсарыага.

Улуу Октябр 60 сыл туо-
луутугар РСФСР норуотун ха-
наайыстыбатын бары салаалара
салгы сайдыахтара.

«1977 сылга РСФСР Государственной бюджетын уонна 1975 сылга РСФСР Государственной бюджетын туолуутун туһунан» дэкилээтэ РСФСР Убун министри депутат А. А. Бобровникова өйөрдө.

РСФСР Министрларын Совети 1977 сылга РСФСР Государственный бюджетын бырайыагын дохототтарга уонна өрөсүүтүттарга 59 863,3 мөлүйүүн солкуобайынан сессия көрүүтүттар уонна бигэрэтинитттар киллэрэрдизин иһитиннэрдэ. Бюджет бырайыага 1977 сылга республика коруотун хаһаайыстыбатын салыннарымы былааннан кордорүүлэригэр сон түбөһиннэрэн өтөрүлүттэ.

Ити көһинттөн депутаттар дахылаанттары дуулааһынга киридилэр. Сессия үлэтин салбаан ыттар.

дигэр, сүснү туругтар ани-
лаах бэрбэргэлэриг мыйнмт.
Фермаларга көмөдө, өсүүдө үө-
рөмбөөччилэрин киллэрин туран,
барыта 1000 кэрингэ киһи күнө
өсчүлүбүт.

Он эраэри кыстык балтараа
ыйа аайыар дээрн өтдөсөннөфө
уопсайынан, сорох хотоннорго
уопсай, суоһу туруга конуохтө
бөр салгыс мөстүүр, азуу-сүтүү
тахса турар. Ону маанык чахчы-
лар да көрдөрөллөр.

Барт эргэ, намнах, снхтэх
Орто Хотонго саамай молдох
орону 78 бороон туурайттан 33-
на үнүс, 32-гэ тордус сортаамыт-
тар. Хотон сыбада хобукка дээр
ситэриллэхтэ, ааннара саатай
турбуттар. Борооншору эби күүс-
кэ аһатыг тархиллэхтэ. Атын
да хотоншорго балаһыанья итин-
тэн ердуга суох. Ону минстэтингэр
сыйдан көрбүт, баробиралас-
ниг специалисттар бу курдук кэн-
сэтинилэр.

С. П. БОРИСОВ — тая хаһаа-
йыстыбатын управленнетын кы-
лазыйнай зоотехника;

— Үгүс хөтөннөргө сүөһүгэ оту кунгэ биирдэ снэгэн, ону да-
баны салаган эрэ олооралар. Бач-
чанга диэри сүөһү иуэрмалаах
отун кыһан ылбат. Ити барыта
техника сүөх азыран от тү-
һүгүтэ кыаллыбатыттан тахсар
эбит. Орто Хөтөнтөн уратыларга
от саллааһа букатын сүөх, бы-
лырсылым сыарра үрдүттөн аһа-
таллар. Тыйбарастарга 5 өлөр
кутталлаах, 37 үһүс-төрдүс сөр-
төөх баар. Оттон 27 берөөн сүбү
да иһи туоралабанка өлүүһүтөр,
170-ча эмэ молтох туруктамын
баар. Отделениере мччат сүөһү
маассабай өлүүтэ кыстык хөтөн-
нөрү бириэмэтигэр өрөмтөннө-
банка алтынныга сүөһүнү быс-
тах, сатарай хөтөннөргө туурус-
тыала-тымныга курдаттын үө-
дөрбөттөө, онно эбии куһаран-
нык аһаппыттан, дуоһута уула-
натытан табыста. Үгүс хөтөннө-
ргө КВ котеллар билигин да үз-
дүттүлө илгитэр.

Сөөхөө сайалтатай отделение улаһыгэр быһааччы ороосторуна, күнүстө көмөлөстөрүна эрэ сатаһынны.

Д. С. ПОПОВА — ветеринарный врач:

— Хатылыга кыстын сарала-
пмадыттан ыла икитэ сырыт-
тым. Ол тухары хотоннору ити-
тингэ, сүөһүнү көрүүгө-карайы-
га улахан кыһанны уурулларын
кыайан көрбөгүм. Специалистар
эинит тылабыт үксүн таах хаалар,
бирбиит сорудахпыт кыайан то-
лоруллубат. Ити машина сельсовет
исполкомун председателэ сүөһүгэ
көөнньөрбө уопша искусственной
уут балачча ситиллэрин курдук
көпсөтө. Оттон министрэ сыгдыан
көрдөххө, барыта итинник буола-
тах. Бииринэн, ити эбии аһымык-
тар хотон ахсын өгөһүллүбэттар.
Иккиннэн, ханчыстыбалара бу-
латын мөлтөх, холобур, көөнньөр-
бө дияа ааттаахтар баһаа убасас,
онун сүөһүгэ баллар-көстөр илгэ-
тэтэ суох буолуох курдук. Саха-
лымы да санзатаахха, кэм хоһуу со-
бус аһымык ордук. Арыыйданан

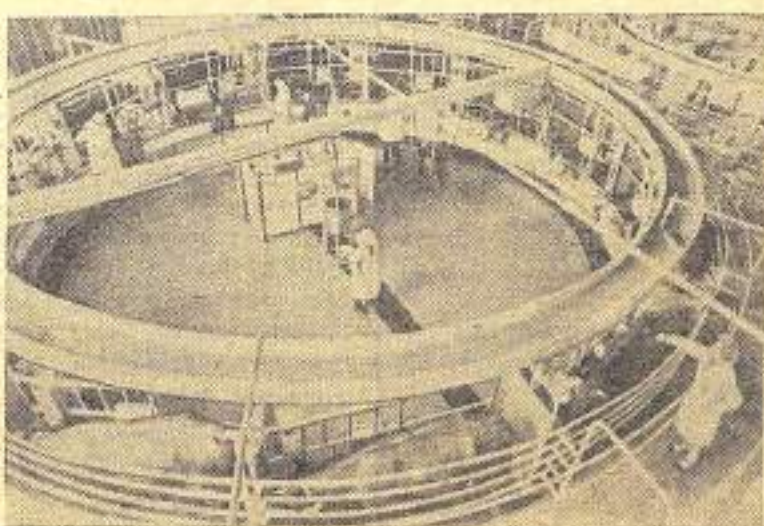
загдвалл Сөдүрүү Хотонго субан сүеһү батчаанга дээрэ группаламнанка турар. Бөрүү-харааны да молтох. Ол түмүгэр 35 сүеһү хаймы-үйэ ыргыт. Отгон Илин Хотонго 120-ч сүеһү кыстык сараланыыгынга тыйырдыа үк-төмнөккө баалан тураллар, тото-хана аһатыллыбаттар, ситэ уула-тыллыбаттар. Дөлөгө дарааны муостара сыттыларыгар тийинэх-гөрө дүгө дүдэинилэрэ-халдуула-ра улахан.

Сүһал дыйнал ымылаһыбат, көрүү-харайым, аһатым төстү түп-сарылыһыбат буолларына, общественнай хайаайыстыбага улахан охсуу тахсымын. Ону учуоттанар кэм кэлэ.

ИТИ КУДРУК ценолком мун-
назар сопхоз бу отделениетыгар
общественнай сүөһү бастыгыан
тэрийингэ эппиэтинэбэ суох сь-
һиан баарын, өл охсууттар ула-
хан хоромньу тахсан эрэрин көр-
дөрөр үтүө чахчылар арааһылы-
нылар.

Сельсовет исполкомун сүрүн итгәһинән биримәтләр сәптән арай бәрәбәрләрнә оңоро-оңоро, бөһүвүестәрнә сәпкә дьүүл-дөһө-дьүүлдөһө ылыллар быһа-рыллар, бөлнөтөнөр дыһаллар туолууларын күһнөтә хонтуруо-лабатарга уонна тарыйбөтөҕө буолар. Отчуоттан кыстык итин-ник быста мөһтөх туруктаарын үрдүгүн фермаларга депутатскай бөлөхтөр, народнай контроллердар туох үлүн ыһыһыттарга, сельсо-вет депутаттара сүөһү иһини-гэр хайдах үлэлтөн-хамсаан иһэл-лэрэ кыһаан көстүбөтө. Сельсо-вет исполкома иһиллээк олохтоох тарылталарын ферма хотоннору-гар сыһыартаабыт курдук буолан баран, дыһа баччатыгар дээрн хотоннор сыбахтарыгар көмөттөн ураты шөһтөһүн бэрэдәһинән туох да ыһыһыһыта биллибэт. Ити бука барыта олохтоох Совет, кини исполкома сүөһү кысты-гын тарыйын курдук сүңкэн госу-дарственнай суолталдах дыһалда ситэтэ суох көмөлөспүүүн, баар бөһүт итгәһэри туоратыһа ыһа сирин общественноһын кыһаан түмэ тарда иһингн көрдөрөр.

Райсовет исполкома общественной ссуху кыстыгар септөөх салалтаны, контурубулу олохтоо-торуун ийин исполком председатели таб. Кривошанингга кытаазах ийинаны өсөрдө уонна кыстык нүбүсэрин туоратарыгар, сүөхүнү харууну-харыйынамы, аһаһыны төрдүтүн туорсар дьаһалары олохтууругар өбө-һүннэстии быһаарыныны ылытты.

**Аагаачуулар
Ыйытыуларыгар
ЭНИНЭТ**

ССКП КК аатыннытаады (1976 с.) Пленумун бичирмэнт уонна ССРС Верховнай Советын бэйне сессинтинан ыыаллы- быт 1976—1980 сылларга ССРС норуотун хаһаайыстыбатын са- быннарды бэс сыллаах ылаа- ныгар хаһаайыстыбалар икки ар- дыларынаады кооперативнай уонна агропромышленнай инте- грация базатыгар олобуран тыа хаһаайыстыбатын производствы- ын салгы илэтин уонна кини- нэтин туһунан ССКП XXV съези бигэрэппит курса төһөлөөн ба- лантаны.

Бу куре социализмга бас би- нин проблематыгар бэйичи сы- ыдаллаах. Оһон сибэстээн аагаачу- чылар бичиги дойдубуттар бас билин ханнык көрүнүгэ баала- рын, кинилэр бэйэ-бэйэлэригэр тутунан маарысһаалларын уон- на тутунан уратылабаларын, ки- нилэр салгы сайдар суоллара ханныктарын туһунан көсирбэ- тигэр көрдөөлөр.

Ити бөһүрөөстэргэ эппиэти минтан аллараа бачэтинибит.

х х х

Бас билин общественнай про- изводство процеһыгар дьон бэйэ- бэйэлэрин сыһааннарын көрдөрөр материалнай быһагы туһаны- ларын историческай өттүнэн көстөмүт форматын быһагы- нан общество олоһор улахан уостаны ылар.

Бичиги дойдубуттар икки фор- малаах социалистическай бас би- лин баар: государственнай уонна кооперативнай-колхознай. Бэйэлэ- рин социальнай-экономическай айымсалаарынан кинилэр биһр тиниһтээхтэр. Төрө диктэххэ, кини- лэргэ иккөөһүгэр производство сүрүн средстволарын уопсай бас биллэлэр, социалистическай пред- приятиелар хаһаайыстыбаннай үлэлэрин түмүгэр общественнай баай-дуол олобуллар, кини кини- ни колхозунууһунуа суох табар- ыстыы биһргэ үлээһин уонна хардарыта көмөлөсүү тэриллэр, үлэ тилбүгэ экономическай өкүөһүнэ олобуран олобуллар.

Ол ыһан ити бас билиилэр икки ардыларыгар биллэр ураты- лар бааллар. Государственной со- циалистическай бас билин Улуу Октябрь кэннигэ үөскээбитэ.

Ити көмгө капиталистар, поме- щиктар уонна буржуазнай госу- дарство бас билиитигэр баар про- изводство средстволара үлэиттэр бас билиилэригэр кубулуйбуттара. Оттон кооперативнай-колхознай бас билин баайыһаалдар, кустар- дар уонна ремесленниктар хаһа- айыстыбаны коллективнайдык тэ- рийин үлэллэр сымалтан произ- водство средстволарын баа өтү- лэринэн уопсайдааһыннарды тү- мүгэр үөскээбитэ.

Государственной социалистиче- ская бас билин—норуот бүтүү- нүн баайа-дуола, оттон коопера- тивнай-колхознай—тус туһунан колхозтар эбэтэр кооперативтар бас билиилэрэ. Оһон кинилэр хас биһрдиллэрэ сокуон, устала уон- на бигэрэтиллэбит былаан бы- ыһагынан ити бас билиилэрин дыһаһааллар. Ханнык да атын органнар эбэтэр дьоннор кинилэр бас билингэ бырааһтарын олоһо кыллэрингэ ороһор бырааһтара, колхознай-кооперативнай имущест- воны дыһаһаар бырааһтара суох.

Бас билин производство проце- һыгар уонна материалнай быһа- ыт үлэлэрин процеһыгар дьоннор бэйэ-бэйэлэрин икки ардыларыгар экономическай сыһааннарын көр- дөрүк быһагынан, праводой режим, үлэ тэрээһин уонна тө- лөбүрүн формалара, производствы- ны салайыы бэрээдэгэ государ- ственнай уонна кооперативнай- колхознай предприятиеларга биһ- рэ суох.

Сайдымлаах социализм сокуон- нара уонна кини коммунизмга кубулуйуута бу социалистическай бас билин икки формаларын икки ардыгар баар уратылаһымылар: суох оһоруу наадатын үөскөтөл- лөр итиннэ кинилэр чугасаһы- ларын, тилбэр бүтүүн коммуни- стическай бас билингэ сыһаа ку- булуйууларын тэрийлэр.

Оһуоха ити икки форма аһаан уонна халымыта өттүнэн үлэ- лэригэр ханнык эрэ көрдөһө кы- ми аһаахтарын наада. Бас би- лин кооперативнай-колхознай фор- матыгар ити суол балаһаа уустук буолуон сөп. Итиннэ колхозтар материалнай-технической базала- рын салгы тупсарыы, хаһаайы- стыбалар икки ардыларынаады кооперативнай уонна агро- промышленнай интеграция база-

ларыгар олобуран производствы- ны илэтинин уонна киниһэһи- ни сайыннарыы ытыһаахтарын наада.

Оһоруулаах күүстэри сайын- нарыы, илэтинин уонна кини- нэтинин интенсивнайдык ытыһы- производстволар уонна колхозтар үлэлэрин-хамнастарын сөрөх функциилара сөрөх хаһаайысты- балар тас өттүлэригэр таһсар. Колхозтар икки ардыларынаады бас билин үөскүү уонна түргэ- ник сайдар. Колхозтар икки ар- дыларынаады араас холбоһуктар, предприятиелар, тэрилтэлэр, хо- лобур, орууот аһын, фруктаны үүннэрингэ, сибиниһэ, ыһах этин, үтүт, сыһымы оһорон та- һаарымыта уонна оһору аһаһы- ыта, сүрүн производствоны хаач- чыйымыта аһаһаах, холобур, ме- ханизациялаһыны, электричест- волаһыны ыһтар холбоһуктар, комбинатормодой заводтар, тутар тэрилтэлэр, агрохимическай кини- нэр уонна лабораториялар, ыһа- ры искусственнайдык сыма- линнэр нууһнар, парар-суоттутур станциялар, сыһаанар дыһалар, санаторийдар, кырдырастар дыһалара, индустриалык лааһырлар тутулуохтара.

Колхозтар икки ардыларынаа- ды бас билин — хас да хаһаа- ыстыбалар баайдара-дуоллара. Маныаха производство көдүүһэ, үлэ оһорон таһаарымыта үрдүүр. Оһон колхозтар икки ардылары- наады бас билин норуот бүтүү- нүн бас билиитигэр аһаас чугас- тык турарынан уратылаһар.

Социалистическай бас билин икки формалара сайдыһаарыгар уонна үлэһүлэригэр тыа хаһаа- ыстыбатыгар уонна промышлен- най производстволар илэтинин биһр сөһөгө предприятиелар, ком- бинат эбэтэр холбоһук истэринэн холбоһон сымаллар процеһе, оһу тэһэ кинини дьон үлэтин кытта дьүөрэлэһин уонна холбоһуун улахан сабыдыалы оһороллор. Бу процеһе агропромышленнай интеграция дикт аатталар.

Агропромышленнай интеграция дьон үлэлэригэр-хамнастарыгар биллэр-көстөр уларытымылары кыллэрэ: дьоннор үлэ биһр кө- рүңгэр сыһаарылаан, үлэһиллэ- рин өһүгэр тыа хаһаайыстыба- тын, промышленность үлэһи- нин иккөөһүгэр дьарыкта- ымына саралымаллар. Сайды- лаах социализм үсүдүбүллары-

гар ити дьон үлэ түмүгэр сы- ыһааннара уларыһымытыгар тиэр- дэр. Итинн кытта тэһгэ мате- риальнай быһагы үлэлэрин уонна туһанын формалара эһэ улары- ыһаллар.

Үөһэ ыйаллыбыт уларыһы- млар рабочай кылаас уонна баа- ыһаай икки ардыларыгар баар уратылаһымылар туоратымыта ту- баайыһааллар.

Хаһаайыстыбалар икки арды- ларынаады кооперативнай уонна агропромышленнай инте- грация базаларыгар олобуран тыа хаһаайыстыбатын производствы- ны илэтинин уонна киниһэһин түмүгэр колхознай-кооперативнай бас билин государственнай бас билинин кытта чугасалаар итин- нэ сыһаһар үсүдүбүлалара тэ- рийлэллэр уонна кэһин тилбэр үһийэн норуот бүтүүнэ комму- нистическай бас билингэ кини- нэ сүдү улахан политическай, экономическай уонна социальнай суолталаах.

М. ВАСИЛЕНКО,
К. А. Тимирязев аатынан
тыа хаһаайыстыбаннай
академия старшай научнай
сотруднига

„XXV съезд КПСС выражает уверенность в том, что советский народ своим самоотверженным трудом обеспечит выполнение грандиозных задач десятой пятилетки и добьется новых крупных успехов в укреплении могущества нашей Родины.“

„Основные направления развития народного хозяйства СССР на 1976—1980 годы“.

Решение XXV съезда
КПСС — Ч жидни!

Сегодня
бригада
В.Н. Игнатова,
при плане
1900 тонн,
выдала
3000 тонн.
Слава героям
юбилейной пятилетки!

По всей стране разворачивается социалистическое соревнование за досрочное выполнение планов пятилетки.

Герои шестого участка шахты „Краснолиманская“ объединения „Добропольеуголь“.

ССТА фотехрониката.

АБХАЗСКАЯ АССР. Бабушар- скийлар эфиромасличнай за- вод сөһө — ароматнай сырыну оһорор биһр бөдөһ предпритие. Дойду парфюмернай уонна аһы- дытын промышленностыгар бийыл терантан, баллистан ылаһыбыт 4485 килограмм үчү- гэй сымтаах аһы бэрлэллэрэ.

СНИМКА: аһыны филь- трэһин сыһар.

ССТА фотехрониката.

Аһаар деткомбинатыгар оһуолаа киниһэһи иннинэһи саастаах оһо 4 тэрилтэлэрин интээччилэрэ мустан кустовой методическай холбоһук үлэтигэр кыттыны ыһыттар. Ки- нилэр деткомбинат үлэтин-хамнаһын кытта бислэһиттэрэ, лиятиеларга сылдьыттар, оһору ырыһыттар, хардарыта туһалаах этилэрэ оһорбуттара, сүбэлэһиттэрэ.

Деткомбинат үлэиттэрэ үгүс былааннаах үлэни ытталар эбит. Дыһа иһэ-таһа наһаа ыраастар, үчүгэй идеялаах, сөһ- төөх көрдөрөһ агитация средстволара оһобулуһулар. Хөс- төр тупсаһадык, оһо болломтотун тардар ыһа кинэртэти- либэиттэр. Группалар программаны тутуһан, сымалларын сити- һэр ыһа үлэһиллэр эбит. Бичиги музыкальнай салайааччы Н. З. Дьячкова кыһыттыгар аһыттыһыт. Оһо- дор, бөһүрөөстэргэ эһиһтиһиллэриттөн, планироһа оһи- щууларыттан көрдөһө, музыка саһааннара, биллэлэрэ- көрүүлэрэ аһын детсад оһолоруһаар ордута тутта көстөр. Занятие методическай өттүнэн үрдүк таһымга барда дин са- ластыһыт. Маныа дараһан өтөһхэ, оһойуон үгүс детсадтары- гар бастаһааннай музыкальнай салайааччылар суохтара, оһолору эстетическай иһин дыһалатыгар улахан итэһинэн буолар. Биһр үкүөн оһ да иһин сөрөх детсадтарга музыкаль- най занятиелар аһыгар эрэ эбэтэр наһаа таһымга ба- раллара кистэл буолбатах.

Бичиги детсадтарытыгар нууча тылын занятиеларын

Туһалаах түмсүү (Үлэ опытын атаһаһы)

ыһымыта үгүстөр ыһырыһааллар. Аһаарга Е. Г. Дмитриева үөһтөр оһолору нууччалыы балаһаа үчүгэйлик аһар, суру- бар уонна саһаар эбиттэр. Маны методобьединение кыт- тылаахтара нууча тылын занятиелар сымдаһа итэһи- дилэр. Оһолор программаны көрүлэр матырыһааллары үчү- гөйдик биллэлэр, активнайдар, занятиелар нууччалыы ты- лыһан барда, дьүһүтүһүһүһү нууччалыы бөһт үчүгөйдик ра- бордыһаллар. Уопсайынан, деткомбинат интээччилэрэ занятиеларга кыһаһан бэлэмнээһэлэр, эбэһи аһар, үөһтөр эбит- төр. Кинилэр методкабинеттары оһобуута үчүгэй, матыры- һаа даһаны баар, наадалаах литератураны кини көбөһөһи аһаһа барарар булар.

Түөһт детсад интээччилэрэ төрөһүтүтэ кытта үлэ туһу- нан киниһи көһөһиһтиһэр, оһуһтары атаһастыһаллар. Кэлэр өттүгэр маннык түмөһүлэри салгыт ыһыны оһо тэрилтэлэрин үлэлэригэр улахан туһаны аһаһа өһө.

Е. НАЖЕНКИНА,
методическай холбоһук салайааччыта.

